

Årsberetning 2019

En styrket diabetesindsats
i Region Sjælland

STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND

Et år i opbyggelsens tegn	3
En vision der rummer alle personer med diabetes – også de mest sårbare	5
Bestyrelsen	6
Organisation og drift	7
Initiativer og projekter	14
En særlig indsats for de sårbare	19
En sammenhængende indsats	22
Kompetenceudvikling og uddannelse	24
Patientcentreret forskning der er kliniknær	27
Fysiske rammer	31
Kommunikation	33
Hvor bevæger vi os hen?	35

RESUMÉ

Et år i opbyggelsens tegn

Steno Diabetes Center Sjælland (SDCS) har nu haft sit første leveår og sikke ét.

Den 1. januar 2019 blev centeret indviet. Med en bevilling fra Novo Nordisk Fonden på 835,4 mio. kr. over en ti-årig periode kunne eventyret om et diabetescenter med en decentral struktur påbegyndes.

Strukturen betyder, at SDCS vil have aktiviteter og initiativer fordelt over hele Region Sjælland – både på alle regionens fire somatiske sygehusenheder og deres udefunktioner samt i psykiatrien. Ligesom også regionens kommuner og praktiserende læger bliver en del af arbejdet i SDCS.

Det har været et 2019 med fuld fart på, hvor vi har beskrevet og til dels igangsat initiativer på følgende sygehuse: Roskilde Sygehus, Køge Sygehus, Nykøbing Falster Sygehus, Næstved Sygehus, Slagelse Sygehus, Holbæk Sygehus og i Psykiatrihuset i Slagelse.

Der er både initiativer målrettet børn og voksne på tværs af fagligheder og specialer. Dertil kommer samarbejde om aktiviteter i primærsektor fordelt bredt i regionen samt en udkørende 'diabetesbus', der skal skabe et bedre tilbud til de mest sårbare personer med diabetes, som vi oftest hverken ser på sygehusene eller i almen praksis.

Herudover har vi arbejdet med strategier for blandt andet vores særlige fokus på den sårbare person med diabetes, den sammenhængende indsats, brugerinvolvering og vores synlighed.

Samtidig har vi opbygget en organisation af dedikerede medarbejdere og samarbejdspartnere, der alle brænder for at understøtte udviklingen i diabetesbehandlingen, ude hvor patienterne er. Det er en daglig fornøjelse og glæde at møde jer og arbejde sammen med jer – uden jeres støtte og engagement var det aldrig lykkedes os at komme så flot fra start med vores fælles Steno Sjælland. Vi er alle pionerer og kan nu med stolthed se tilbage på et år med høj energi, gåpåmod og stor vilje til at være med til at træde nye veje – sammen.

Lise Tarnow

Centerdirektør
Steno Diabetes Center Sjælland

Steno Diabetes Center Sjællands vision er todelt: at forbedre livet for personer med diabetes samt at mindske sårbare personers risiko for at udvikle diabetes.

En vision der rummer alle personer med diabetes – også de mest sårbare

Steno Diabetes Center Sjællands overordnede vision er beskrevet i "Drejebog for etablering af Steno Diabetes Center Sjælland" og er illustreret i nedenstående figur. Drejebogen beskriver, ud over visionen, den retning SDCS skal gå inden for de enkelte kerneområder og en del af de initiativer og aktiviteter, SDCS skal gennemføre.

Visionen beskriver SDCS' todelte formål: at forbedre livet for personer med diabetes samt at mindske sårbare personers risiko for at udvikle diabetes.

Visionen og resten af drejebogen blev godkendt af Regionsrådet i Region Sjælland og bestyrelsen i Novo Nordisk Fonden i hhv. august og september 2018.

FOKUS

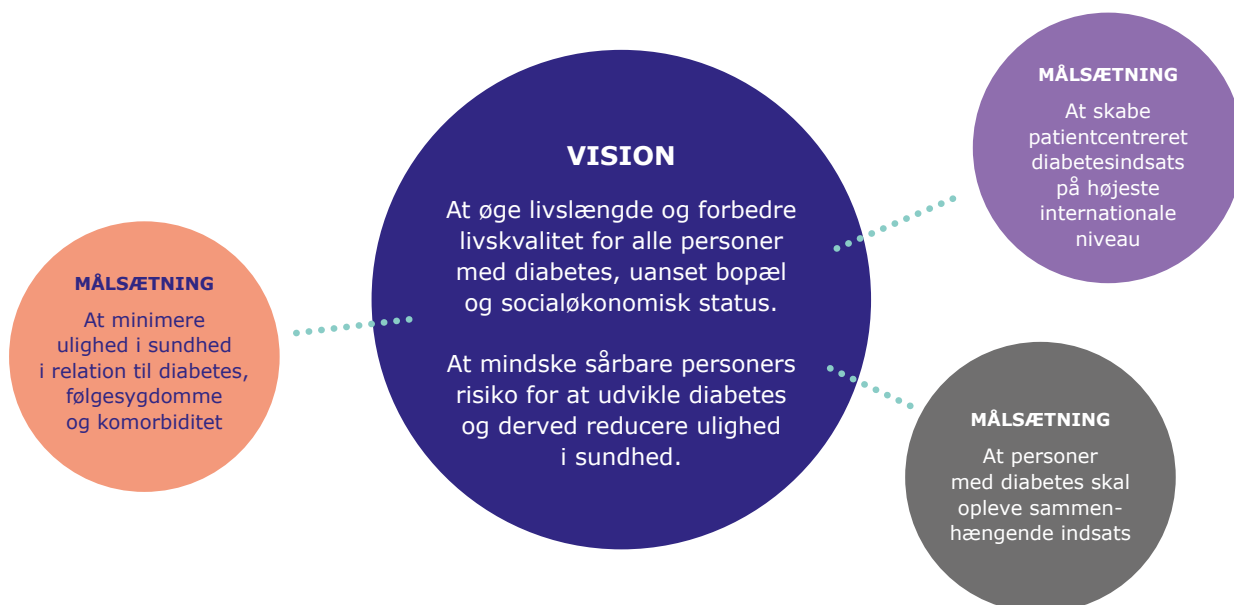
En underskrift til 835 millioner – og et bedre liv med diabetes

Et bedre liv for alle mennesker med diabetes i Region Sjælland – og en særlig håndsækning til de socialt og psykisk sårbare diabetespatienter.

Det er visionen for Steno Diabetes Center Sjælland, og den 17. september 2018 blev der formelt skrevet under på aftalen mellem Region Sjælland og Novo Nordisk Fonden om et samarbejde og en donation på 835,4 millioner kroner til centeret.

Direktør Birgitte Nauntofte, Novo Nordisk Fonden, og regionsrådsformand Heino Knudsen underskriver aftalen om Steno Diabetes Center Sjælland.

Bestyrelsen

Med etableringen af Steno Diabetes Center Sjælland blev der nedsat en bestyrelse, der refererer til Region Sjællands koncerndirektion og i sidste ende til Regionsrådet i regionen.

Bestyrelsen afspejler SDCS' decentrale opbygning og de tætte relationer, som SDCS har med samarbejdspartnere, der bidrager til centrets aktiviteter.

Bestyrelsen består af ni medlemmer og sekretariatsbetjenes af den regionale enhed i SDCS.

Bestyrelsen har holdt fem møder i 2019, heraf et konstituerende møde, og har i årets løb godkendt strategier for centrets kerneområder, kommende behandlingsinitiativer, sikret sammenhæng til resten af regionens virke m.v. SDCS' bestyrelse bestod per 1/12 2019 af følgende medlemmer:

Leif Panduro Jensen

Koncerndirektør
(formand)

Jesper Gyllenberg

Vicedirektør
Sjællands Universitetshospital

Knut Borch-Johnsen

Vicedirektør
Holbæk Sygehus

Niels Reichstein Larsen

Sygehusdirektør Næstved,
Slagelse, Ringsted Sygehus

Ricco Normann Dyhr

Sygehusdirektør
Nykøbing Falster Sygehus

Søren Rask Bredkjær

Vicedirektør
Psykiatrien

Jakob Bigum Lundberg

Social- og Sundhedsdirektør,
Næstved Kommune

Susanne Reventlow

Professor, praktiserende læge,
Institut for Folkesundhedsvidenskab

Jannik Hilsted

Head of Patient Care,
Novo Nordisk Fonden

Organisation og drift

Et decentralt center der er tilstede i hele Region Sjælland

Steno Diabetes Center Sjælland har en decentral struktur, der betyder at centret igangsætter og gennemfører initiativer og aktiviteter mange steder i regionen. SDCS er organisatorisk og driftsmæssigt en regional funktion i Region Sjælland og dækker dermed alle regionens sygehusenheder.

SDCS består af en regional enhed placeret på Holbæk Sygehus, der igangsætter, koordinerer og understøtter de aktiviteter, der foregår ude i klinikken.

Derudover består SDCS af de endokrinologiske ambulatorier i regionen, hvor voksne med diabetes behandles, samt øvrige funktioner tilknyttet de forskellige ambulatorier. Endvidere består SDCS af alle regionens børneafdelinger, hvor børn og unge med diabetes behandles. SDCS har også aktiviteter i samarbejde med en række andre specialer – i første omgang i ortopædkirurgien, hos hjertelægerne og i øjenafdelingen. Endelig er også psykiatrien en vigtig del af SDCS blandt andet i forbindelse med oprettelse af en fusionsklinik i Psykiatrisygehuset i Slagelse.

Dermed er SDCS til stede på ni forskellige matrikler i Region Sjælland og tilstræber med denne struktur at iværksætte initiativer og aktiviteter, der kommer alle regionens borgere med diabetes til gavn – både patienter der følges på og uden for sygehusene.

Funktioner i Region Sjælland

Etablering af Steno Diabetes Center Sjælland

I den decentrale struktur er der i 2019 opbygget en organisation, som er i stand til at understøtte og drive indsatser inden for de kerneområder, der er beskrevet i drejebogen.

Etableringen af SDCS har i det første år indeholdt:

- Ansættelse af centerledelse
- Ansættelse af regional enhed, herunder sekretariatschef, programchefer, projektledere m.fl. til understøttelse af initiativer og øvrige indsatsområder
- Opbygning af netværk af klinikere i hospitalsregi og psykiatri
- Opbygning af netværk af relevante fagpersoner i primærsektor
- Arbejdet med strategier/handleplaner for kerneområderne:
 - Indsats målrettet sårbare
 - Sammenhængende indsats
 - Diabetesbehandling for børn og unge
 - Uddannelse og kompetenceudvikling
 - Forskning
 - Brugerinvolvering
 - Kommunikation
- Etableret samarbejdsrelationer og indgået samarbejdsaftaler
- Arbejdet med datagrundlag for SDCS-aktiviteter
- Etableret infrastruktur for økonomi, HR, ledelse og sekretariatsfunktion
- Påbegyndt byggeprocesser på syv matrikler

Organisation

Ledelsen i SDCS består af en centerdirektør samt fem centerchefer. Som en del af centrets decentrale struktur har centercheferne deres daglige gang på hvert af regionens fire endokrinologiske afsnit samt i Psykiatrien. De er ansat 50% af deres tid som centerchef i SDCS og 50% som hhv. specialeansvarlig overlæge i endokrinologi og overlæge i psykiatrien.

Den samlede centerledelse dækker dermed hele regionen og sikrer tæt kontakt til de kliniske miljøer samt forankring på det enkelte sygehus.

Den Regionale Enhed

I de sidste måneder af 2018 og de første måneder af 2019 blev de fleste af medarbejderne i den koordinerende regionale enhed ansat. Sekretariatschefen varetager linjeledelsen af medarbejdere i den regionale enhed og deltager i implementering af supplerende initiativer på voksenområdet. Sekretariatschefen har ansvar for at koordinere aktiviteter, ressourcer og kompetencer.

I den regionale enhed er der desuden ansat tre programchefer, der refererer til direktøren, med strategisk ansvar for områderne: Børn og Unge, En Sammenhængende Indsats og Sårbarhed.

Herudover arbejder der i den regionale enhed en økonomikonsulent, kommunikationskonsulent, strategisk chefkonsulent, datakonsulent, sekretær og projektledere.

Projektlederne dækker bredt kompetencemæssigt og har forskelligartede opgaver inden for hhv. forskning, uddannelse og kompetenceudvikling, brugerinvolvering, kvalitetsudvikling og byggeri.

Endvidere er der i den regionale enhed ekspertviden om sundhedsteknologi og praksiskonsulenter tilknyttet.

Ved udgangen af 2019 er der 16 faste medarbejdere i den regionale enhed.

De fem centerchefer

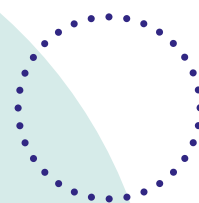
Fra venstre Allan Kofoed-Enevoldsen, Eva Merete Lerche-Black, Urd Kielgast, Christina Augusta Buchholt Renstrøm, Jesper Olund Christensen.

.....

Fem centerchefer dækker hele diabetesområdet i Region Sjælland

Centercheferne skal være med til at gøre Steno Diabetes Center Sjælland til et tværgående kraftcenter. På hver sit sygehus er det deres opgave at sikre en sammenhængende indsats for både børn og voksne med diabetes på tværs af sygdomsområde og sektorer. Omdrejningspunktet er på høj faglig kvalitet samt forebyggelse og behandling af diabetes med særligt fokus på udligning af social ulighed, komorbiditet og følgesygdomme.

De fem centerchefer i SDCS er kendetegnet ved deres stærke faglige forankring, kliniske og forskningsmæssige erfaring og ønsket om at være med til at implementere nye visionære tiltag på tværs af de forskellige fagligheder og sektorer. Ambitionerne er store og det samlede hold stærkt.

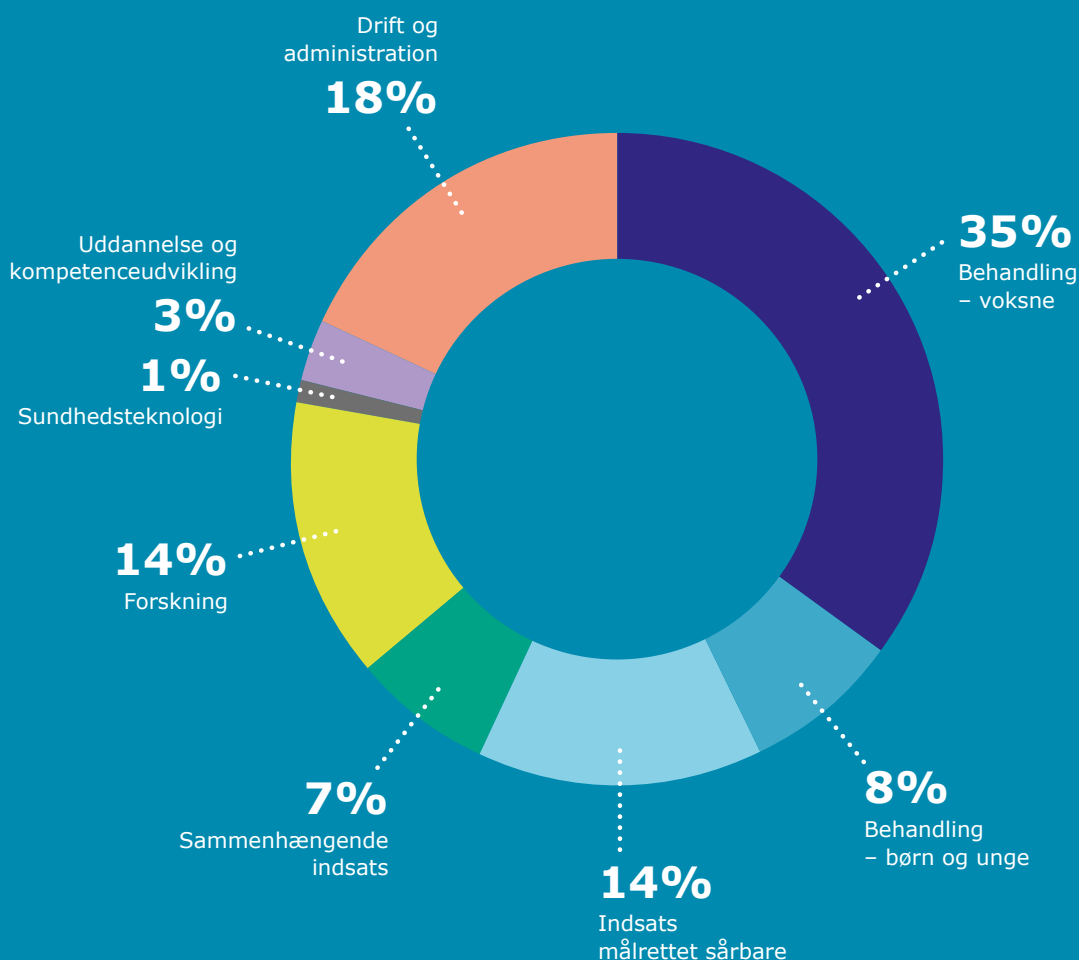

Økonomi

Driftsbudgettet for Steno Diabetes Center Sjælland i 2019 var på 28,5 mio. kr. Budgettet har været fordelt på flere forskellige budgetposter: Behandlingsinitiativer for hhv. voksne og børn & unge, indsats målrettet sårbare, en sammenhængende indsats, uddannelse & kompetenceudvikling, forskning, sundhedsteknologi, samt drift og administration.

I de kommende år vil budgettet på især områderne for behandlingsinitiativer, indsats målrettet sårbare og forskning gradvist øges.

Driftsbudget for 2019

Brugerinvolvering tænkt ind på alle niveauer

Steno Diabetes Center Sjælland arbejder aktivt med at involvere patienter, pårørende og klinikere i udviklingen af alle igangsatte aktiviteter. Der arbejdes med brugerinvolvering på et individuelt og organisatorisk plan. På alle niveauer tilstræbes det at involvere patienterne for at sikre, at initiativerne udformes efter brugernes behov og med brugerne i centrum. Blandt andet fordi forskning viser, at involvering af brugerne har positiv indflydelse på behandlingsresultaterne.

Det konkrete arbejde med brugerinvolvering i SDCS blev igangsat i februar 2019 med et Kick-off-seminar faciliteret af ViBIS (Videncenter for Brugerinddragelse). På seminaret grundlagde den regionale enhed, centercheferne samt sygeplejersker fra alle matrikler en fælles forståelse for arbejdet med brugerinvolvering.

I 2019 har brugerinvolvering været en del af udviklingen af alle initiativer, der er fremsendt til bestyrelsen. Forskellige metoder tages i brug alt efter initiativets karakter og med respekt for de brugere, der deltager. SDCS' særkende, som er sårbare personer med diabetes, stiller ekstra krav til den måde, der tænkes involvering på. De rette rammer for brugerinvolvering kan medvirke til at sikre engagement af sårbare grupper og mindske ulighed.

Den overordnede tilgang til de fremtidige indsatser omhandlende brugerinvolvering er bl.a. udviklet i samarbejde med patienter og pårørende.

”På alle niveauer tilstræbes det at involvere patienterne for at sikre, at initiativerne udformes efter brugernes behov og med brugerne i centrum”

I foråret 2019 blev der afholdt tre temaaftener på tværs af regionen i samarbejde med Diabetesforeningen. Her spurgte SDCS patienter og pårørende, hvordan de gerne vil involveres på både det individuelle og organisatoriske plan. På den baggrund er der etableret et samarbejde med Diabetesforeningen, hvor der sammen afholdes fire årlige temadage forskellige steder i regionen for personer med diabetes og deres pårørende. På disse temadage bliver der afholdt workshops, der giver SDCS mulighed for at få deltagerens inputs til konkrete initiativer. Der bliver ligeledes etableret et samarbejde med de enkelte lokalforeninger for at drøfte konkrete initiativer i den lokale kontekst. På denne måde kommer Steno Diabetes Center Sjælland helt ud til brugerne.

Til arbejdet med forskning er der oprettet en patientfølgegruppe samt inddraget to personer med diabetes i SDCS' nyoprettede forskningsråd.

Ydermere indgår SDCS i netværk for brugerinvolvering på tværs af de fem Steno Diabetes Centre. Her er der fokus på videndeling og netværksdannelse samt på mulige fælles aktiviteter og samarbejde.

FOKUS

Hvordan involverer vi bedst brugerne?

På tre temaaftener i samarbejde med Diabetesforeningen spurgte vi i foråret 2019 patienter og pårørende om, hvordan vi involverer dem bedst fremover. Det kom der mange gode input til, hvilket blandt andet har medført fortsatte temaaftener for patienter og pårørende med Diabetesforeningen som samarbejdspartner.

.....

Det skal være simpelt, let og relevant. Det må ikke være tidskrævende, og der må ikke være meget transporttid

Brugerinvolveringen skal foregå ude lokalt. Brug de fora/steder, hvor folk kommer, fx lokalforeninger, venteværelser m.m.

Det skal være reel inddragelse og ikke "pseudo-inddragelse"

Initiativer og projekter

De aktiviteter, som SDCS igangsætter og gennemfører, er målrettet hele eller dele af diabetespopulationen i Region Sjælland. Nogle er målrettet børn og unge, andre voksne personer med type 1-diabetes, nogle rækker ud mod personer med type 2-diabetes og andre mod sårbare personer i risiko for at udvikle diabetes. I drejebogen gives en oversigt over antallet af patienter, der følges på de fire sygehusenheder i regionen.

Ud over de omkring 8.000 personer med diabetes, der følges på sygehusene, følges 40.000 personer med type 2-diabetes i almen praksis – det er ambitionen, at denne patientgruppe også skal have gavn af SDCS-aktiviteter.

Initiativer godkendt af bestyrelsen

I 2019 har SDCS initieret adskillige samarbejder på tværs af afdelingerne på sygehusene i regionen. De primært involverede har været de endokrinologiske ambulatorier og børneafdelingerne på sygehusene, men også ortopædkirurgiske afdelinger, øjenafdelingen, klinisk biokemiske afdelinger og kardiologiske afdelinger har været med. For at disse initiativer kan gennemføres, kræver det et løbende samarbejde med sygehusenes afdelingsledelser, stabsfunktioner og sygehusledelserne. SDCS' bestyrelse har i 2019 godkendt igangsættelse af i alt 11 nye supplerende behandlingsinitiativer:

Behandling af diabetes

Patientcentreret opstartsforløb for voksne med type 1-diabetes

Formål og indhold

Formålet med initiativet er at skabe et ensartet opstartsforløb med et højt fagligt niveau. Opstartsforløbet skal bl.a. øge trygheden blandt patienter og pårørende, sikre egenmestring af sygdommen, øge andelen af ambulante forløb/gennemsnitlig kortere indlæggelsestid og inddrage pårørende mere end i dag.

Målgruppe

Målgruppen er alle voksne patienter med nyopdaget type 1-diabetes i Region Sjælland.

Organisation

Udvikling og afprøvning af initiativet forankres i Endokrinologisk Ambulatorium på Sjællands Universitetshospital, Køge. I løbet af initiativet udrulles opstartsforløbet til de øvrige endokrinologiske ambulatorier i regionen.

Status

Udviklingsarbejdet forventes igangsat på Sjællands Universitetshospital, Køge primo 2020, og de første patienter forventes inkluderet medio 2020.

Den optimale første indlæggelse – opstartsforløb for børn og unge med type 1-diabetes

Formål og indhold

Formålet med initiativet er at skabe et ensartet og velkoordineret forløb med et højt fagligt niveau fra diagnosetidspunkt og den efterfølgende måned for børn og unge med nydiagnosticeret type 1-diabetes samt deres familier.

Målgruppe

Målgruppen er alle børn og unge med nyopdaget type 1-diabetes i Region Sjælland.

Organisation

Initiativet gennemføres på alle fire børne- og ungeafdelinger i Region Sjælland.

Status

Der er gennemført brugerrejser med et barn fra hver af de fire børne- og ungeafdelinger. Fælles regional patientinformation og skabelon for individuelle behandlingsplaner er under udarbejdelse. Forberedelserne til udrulningen af "Den optimale første indlæggelse" på de fire afdelinger samt etablering af en fælles regional hotline er i gang.

Praktisk kulhydrattælling og gruppekonsultationer for børn og unge med type 1-diabetes

Formål og indhold

Formålet er at lære børn, unge og forældre at tælle kulhydrater samt udregne og tage korrekt insulin til måltider gennem både teori og praktisk madlavning. Samtidig omlægges de vanlige individuelle konsultationer til gruppekonsultationer, hvor børnene mødes med andre børn med type 1-diabetes på en ny måde med mere leg og aktivitet i konsultationen, og der skabes rammer for netværksdannelse for både børn og forældre.

Målgruppe

Børn og unge med type 1-diabetes samt deres forældre. Projektet inkluderer initialt børn mellem 8-12 år.

Organisation

Initiativet igangsættes på Børne- og Ungeafdelingen på Sjællands Universitetshospital, Roskilde.

Status

Der er gennemført en afdækning af behov og ønsker blandt børn med type 1-diabetes og deres familier via fokusgruppeinterviews i samarbejde med Professionshøjskolen Absalon. Diabetesteamet fra Roskilde har deltaget i gruppekonsultationer på Holbæk Sygehus' Børne- og Ungeafdeling for at få inspiration og udveksle erfaringer. Udviklingen af de "værktøjskasser", som vil danne grundlag for de praktiske gruppekonsultationer, er igangsat. De første gruppekonsultationer starter i januar 2020 i det nyetablerede grupperum og køkken i Børneambulatoriet.

Individualiseret, tværfaglig medicinsk behandling og koordinerede behandlingsforløb til patienter med både type 2-diabetes og hjerte-kar-sygdom (DIACOR)

Formål og indhold

Formålet med initiativet er at tilbyde et specialiseret forløb for patienter med både diabetes og hjertekar-sygdom, hvor personalet kan se patientens samlede sygdomsbillede som et hele. Den organisatoriske opbygning af en fælles klinik for diabetes og hjertekar-sygdom på Holbæk og Slagelse Sygehus vil blive undersøgt.

Målgruppe

Patienter med kendt eller nyopdaget samtidig type 2-diabetes og hjertekar-sygdom.

Organisation

Initiativet vil blive afprøvet på Holbæk og Slagelse Sygehus i pilotfasen. Afhængigt af erfaringerne og eventuelle justeringer i initiativets opbygning og organisering planlægges udrulning til regionens øvrige sygehuse.

Status

Der er igangsat en udviklingsproces omkring de praktiske forhold samt organisering.

Screening for og behandling af senkomplikationer

Sammedagscreening til personer med diabetes med forløb på sygehus

Formål og indhold

Sammedagskomplikationsscreening er et tilbud til personer med diabetes om at blive screenet for komplikationer til diabetes på én og samme dag. Initiativet sigter mod at implementere 'samme dag under samme tag'-konceptet.

Det overordnede formål med initiativet er at sikre, at flere patienter bliver screenet for alle relevante diabetiske senkomplikationer, samt at screeningskvaliteten bliver ensartet høj på alle matrikler i Region Sjælland. Ved at tilbyde screeninger og svar i et sammedags-set-up, sikres den kliniske kvalitet, samtidig med at der tages hensyn til patienternes tid.

Målgruppe

Målgruppen er personer med diabetes i forløb på et af regionens sygehuse.

Organisation

Initiativet implementeres på Holbæk, Køge, Nykøbing Falster, Slagelse samt Næstved sygehuse.

Status

Der er afholdt workshops om initiativet, og planlægning af undervisning og opkvalificering er påbegyndt. Initiativet er med udgangen af 2019 i udviklingsfasen.

Akutte tværsektorielle forløb til personer med diabetiske fodkomplikationer

Formål og indhold

Formålet er at sikre den bedst mulige og rettidige behandling af komplicerede sår. Initiativet omfatter patientinformation og to uddannelsesinitiativer målrettet personale med kontakt til patienter med fodsår i henholdsvis primærsektor og på akutafdelingerne. Derudover etableres en hotline for behandlere i primærsektoren.

Målgruppe

Personale der behandler patienter med diabetiske fodsår samt patienter med diabetiske fodkomplikationer i Region Sjælland.

Organisation

Udvikling og afprøvning af kompetenceudvikling til akutafdelingerne samt hotline for diabetiske fodsår forankres i Ortopædkirurgisk Afdeling på Sjællands Universitetshospital i Køge og vil efterfølgende blive udbredt til regionens øvrige sygehuse.

Kompetenceudvikling i primærsektoren udvikles i samarbejde med Slagelse Sygehus, almen praksis samt flere kommuner og forventes udrullet til hele regionen.

Status

Der arbejdes med materiale til patientinformation og kompetenceudvikling i Akutafdelingen. Kompetenceudvikling til primærsektoren udvikles i starten af 2020.

Hotline for diabetiske fodsår afprøves på Sjællands Universitetshospital i Køge i 2020.

Indsats målrettet personer med vanskeligt helende fodsår og amputationer

Formål og indhold

Formålet er at sikre den bedst mulige behandling og øge livskvaliteten for patienter med diabetiske fodsår. SDCS bidrager til at udvikle rehabiliterende og pallierende indsatser til diabetespatienter med vanskeligt helende fodsår og amputationer. Herunder afklares der behovet for: rehabilitering og palliation, forbedret adgang til hjælpemidler, arbejdsmarkedstilknytning og specialiseret rehabilitering efter amputation. Indsatsen bliver en del af en regional Vidensenhed for Rehabilitering og palliation til patienter med Sår og Amputationer (VIRSA).

Målgruppe

Patienter med vanskeligt helende fodsår og amputationer i Region Sjælland.

Organisation

Den overordnede ledelse af indsatsen for vanskeligt helende fodsår og amputation varetages fra Ortopædkirurgisk Afdeling på Holbæk Sygehus som en regional funktion for borgere fra hele Region Sjælland.

Status

VIRSA er under opbygning. Desuden er der indgået aftale med Arbejdsmedicinsk Afdeling, Holbæk Sygehus og Ortopædkirurgisk Afdeling, Slagelse Sygehus om at varetage dele af initiativet og om ansættelse af socialrådgiver forankret i relation til multidisciplinære teams, Slagelse.

Multidisciplinære teams til personer med diabetiske fodkomplikationer

Formål og indhold

Formålet er at sikre den bedst mulige behandling og øge livskvaliteten for patienter med diabetiske fodsår via en indsats med fokus på behandling af fodkomplikationer i multidisciplinære teams (MDT). Der opbygges og udvikles organisering af ambulante MDT til behandling af diabetiske fodsår. Herudover etableres et fagligt netværk mellem MDT på tværs af regionens sygehuse.

Målgruppe

Patienter med diabetiske fodkomplikationer i Region Sjælland.

Organisation

På alle regionens fire akutsygehuse – med satellitfunktioner på tre udefunktioner samt i psykiatrien. Projektet starter på Sjællands Universitets Hospital i Køge og bliver derfra udbredt til de øvrige sygehuse.

Status

Projektet er i planlægningsfasen, hvilket betyder, at der indgås samarbejdsaftaler med de fire sygehuse, der skal varetage initiativet. Arbejdet med at udarbejde nye regionale retningslinjer er påbegyndt.

Der er udpeget fagpersoner fra de fire sygehuse og afholdt første møde i det faglige MDT netværk.

Uddannelse

Udvikling og produktion af diabetesfilm til Helbredsprofilen

Formål og indhold

Formålet med Helbredsprofilens diabetesfilm er at sikre let forståelig og tilgængelig viden om bl.a. sygdom, behandling og hverdagslivet med diabetes. Desuden skal filmene sikre ensartet information på tværs af sygehuse, almen praksis og kommuner.

Helbredsprofilens diabetesfilm vil blive tilgængelige for alle via www.Helbredsprofilen.dk. Filmene vil omfatte både ekspertfilm, der forklarer faktuelle ting omkring diabetes, og film med borgere og pårørende, der beretter om egne erfaringer og oplevelser med at leve med diabetes.

Målgruppe

Alle med diabetes - og deres pårørende.

Organisation

Filmene produceres af teamet bag Helbredsprofilen, der er forankret i Region Sjælland. Initiativet er samtidig et nationalt projekt på tværs af alle fem Steno-centre.

Status

Der er i 2019 afholdt workshops med fagprofessionelle, borgere og pårørende. De første 12 film om dialyse og diabetes er produceret. Arbejdet med de næste film er påbegyndt i et samarbejde mellem Helbredsprofilens team, klinikere og eksperter fra Region Sjælland og resten af Danmark.

Indsats målrettet sårbare

Fusionsklinikken
– en fælles behandlingsenhed til behandling af samtidig psykisk sygdom og diabetes

Formål og indhold

Der etableres en fysisk patientcentreret behandlingsenhed i tæt samarbejde mellem psykiatrien og diabetesambulatoriet. Formålet er at optimere behandling af samtidig psykisk sygdom og diabetes ved at inddrage F-ACT tilgangen (Flexible Assertive Community Treatment), samt at screene for og behandle diabetiske senkomplikationer.

Målgruppe

Patienter med svær psykisk sygdom og samtidig diabetes.

Organisation

Fusionsklinikken etableres i Psykiatrisygehuset i Slagelse og forankres under Distrikpsykiatrien i Psykiatri Vest i tæt samarbejde med diabetesambulatoriet på Slagelse Sygehus (NSR). Klinikken bemandes fra 2020 med ca. fire årsværk.

Status

Der er afholdt tre workshops og udført patientinterviews i udviklingen af initiativet. Initiativbeskrivelsen er godkendt, og initiativet videreudvikles og bemandes ultimo 2019. De første patienter kan henvises til klinikken i 1. kvartal 2020.

Diabetesbussen
– en udekørende screeningsfunktion til sårbare borgere

Formål og indhold

Diabetesbussen er et initiativ, der sigter mod at fremme lighed i sundhed for sårbare borgere med diabetes i Lolland, Vordingborg og Guldborgsund kommuner ved at tilbyde screening for senkomplikationer tæt på patienten i en setting, hvor patienten allerede kommer eller opholder sig. Diabetesbussen indeholder udstyr til øjenscreening, fodscrening samt muligheder for at tage urin- og blodprøver. Personalet i bussen vil desuden fungere som tovholder for aktion i relation til fund ved undersøgelser i bussen.

Målgruppe

Sårbare borgere med diabetes, der ikke følger screeningsprogrammet for komplikationer hverken på sygehus eller i almen praksis.

Organisation

Initiativet forankres på Nykøbing Falster Sygehus. Det geografiske optageområde er Lolland, Vordingborg og Guldborgsund kommuner.

Status

Initiativet er i udviklingsfasen. Der er afholdt workshops om udvikling af initiativet. Bussen er pt. under ombygning, og det forventes, at den kommer ud at køre i 1. kvartal af 2020.

En særlig indsats for de sårbare

Steno Diabetes Center Sjælland har særligt fokus på at udvikle initiativer målrettet sårbare. Dette fokus ses bl.a. afbilledet i vision og målsætning i drejebogen, hvor det at reducere og minimere ulighed såvel som at mindske sårbares risiko for at udvikle diabetes har en fremtrædende plads.

En af de første opgaver for SDCS på området var at definere en strategi for indsatsen såvel som at identificere en handleplan for arbejdet målrettet sårbare for 2019-2021. Denne blev godkendt af bestyrelsen i september 2019.

Som en del af strategiarbejdet omkring sårbare og sårbarhed var det nødvendigt at definere, hvilke risikofaktorer der kan spille ind i forhold til sårbarhedsbegrebet i relation til diabetes. Der blev identificeret følgende risikofaktorer, man kan se af figuren. Af figuren kan man også se, at der kan være mange baggrunde for at være sårbar, når diabetes samtidig er en del af ens hverdag.

Udvalgte risikofaktorer for sårbarhed hos personer med diabetes

Ud over at definere risikofaktorer beskriver strategien desuden, at:

- SDCS skal være et nationalt og internationalt kraft-center og katalysator for indsatser inden for behandling, forebyggelse og forskning i relation til sårbarhed og ulighed vedrørende diabetes
- SDCS skal have fokus på både forebyggelse og behandling og skal være data-drevet og data-udviklende
- aktiviteter og forskning vil tage afsæt i patienternes kompetencer, behov og forventninger til behandlingssystemet og fokusere på det levede liv med diabetes
- handlemuligheder og kompetencer hos de fagprofessionelle og behandlingssystemets organisering og finansiering skal ydermere være indsatsområder.

I 2019 er to initiativer beskrevet og godkendt af bestyrelsen til igangsættelse primo 2020. De to initiativer er hhv. "Fusionsklinikken - en fælles behandlingsenhed til behandling af samtidig psykisk sygdom og diabetes" og "Diabetesbussen - en udekørende screeningsfunktion til sårbare borgere". Se mere under afsnittet: Initiativer og Projekter.

På baggrund af strategien er følgende aktiviteter endvidere blevet igangsat i 2019:

- Nedsættelse af netværk om sårbarhed på tværs af de fem Steno-Centre
- Etablering af konsortium vedrørende sociale investeringer
- Udredningsarbejde om sårbarhed i samarbejde med Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE)
- Samarbejdsaftale om data og sårbarhed med Statens Institut for Folkesundhed
- Samarbejde med Professionshøjskolen Absalon med afsæt i sårbarhed
- Afholdelse af to-dages international konference omhandlende psykisk sygdom og diabetes med 100+ deltagere.

FOKUS

Det er svært at være psykisk syg med diabetes

Personer med psykisk sygdom har en højere forekomst af diabetes end baggrundsbefolkningen. Blandt andet derfor åbner Steno Diabetes Center Sjælland i begyndelsen af 2020 en fusionsklinik i Psykiatrisygehuset i Slagelse, hvor både patienternes psykiatriske lidelse og deres diabetes sygdom vil blive behandlet.

Fusionsklinikken er et helt nyt tilbud til patienter, som både har psykisk sygdom og diabetes. Klinikken arbejder udgående og opsøgende, og man behandler begge lidelser på én gang.

Én integreret indsats

Fusionsklinikken skal være én integreret indsats. Den første samtale med patienten bliver af denne årsag varetaget af et team, som tilsammen har såvel psykiatrisk erfaring som erfaring på diabetesområdet for at skabe så stor sammenhæng som muligt.

Ugentligt vil der blive afholdt fælles behandlermøder, hvor der laves en behandlingsplan for nye patienter. På disse møder deltager hele teamet samt patient og pårørende, hvis det er muligt. Derudover er både patientens praktiserende læge og socialpsykiatrien også tænkt ind som en tæt medspiller. Målet er, at alle ved, hvem der foretager sig hvad og hvornår i patientens liv.

Fokus på multidisciplinære teams og tæt samarbejde med andre sektorer

Fusionsklinikken er et treårigt projekt. Når klinikken er fuldt indfaset vil der være tilknyttet 200 patienter. Klinikken vil være bemanded af en bred palette af faglige kompetencer som fx en speciallæge i både psykiatri og i endokrinologi, sygeplejersker både med erfaring fra psykiatrien og endokrinologien, diætister, fys-/ergoterapeuter, fodterapeuter, socialrådgiver og sekretær.

Fusionsklinikken vil desuden bygge på det tætte samarbejde, som distriktpsikiatrien har med kommuner og almen praksis i fusionsklinikkenes optageområde.

Samarbejde med Professionshøjskolen Absalon

Samarbejdet med Professionshøjskolen Absalon har i 2019 bl.a. indeholdt en aftale om at udvikle og forske i området vedrørende socialsygepleje. Arbejdet med socialsygepleje sker i et partnerskab med Københavns Professionshøjskole og SDCC.

Konsortium vedrørende sociale investeringer

I 4. kvartal blev konsortiet vedrørende sociale investeringer inden for forebyggelse og diabetes etableret under ledelse af SDCCS. Deltagere i konsortiet er Københavns Kommune, Projekt Lev Godt i Næstved, Aarhus Kommune, SDCC, SDCA og SDCCS. Målet er at afprøve sociale investeringer i relation til forebyggelse og behandling af diabetes med afsæt i en kommunal kontekst. De tre Steno-centre bidrager med viden om diabetes, og SDCCS bidrager specifikt med viden om økonomiske og sundhedsmæssige målepunkter og metoder.

Udredningsarbejde i samarbejde med VIVE

SDCCS har på baggrund af arbejdet med risikofaktorer for sårbarhed blandt personer med diabetes ønsket en bredere afdækning af området. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) har efter aftale med SDCCS udarbejdet en vidensafdækning af sårbarhedsområdet, der vil blive publiceret i 1. kvartal 2020 som et samarbejde mellem SDCCS og VIVE.

VIVE's vidensafdækning vil fremadrettet danne baggrund for arbejdet med sårbarhed i SDCCS. Samtidig er vidensafdækningen basis for de samarbejdsaftaler, der er indgået i 2019 med Statens Institut for Folkesundhed og Professionshøjskolen Absalon.

En sammenhængende indsats

For Steno Diabetes Center Sjælland er det essentielt, at personer med diabetes oplever en sammenhæng i deres behandlingsforløb både på og uden for sygehuset. Dette betyder, at der skal være en fælles og koordineret tilgang til behandlingen, der er tilpasset den enkelte patient, på tværs af sektorer og internt i sektorer. Dette er målsætningen for den sammenhængende indsats i SDCS.

Der blev i 2019 udarbejdet en strategi for aktiviteterne målrettet en sammenhængende indsats, og denne blev godkendt af bestyrelsen i september 2019. Strategien beskriver arbejdet med en sammenhængende strategi i tre perspektiver: borgerperspektivet, det faglige perspektiv og det organisatoriske perspektiv.

Strategien beskriver desuden, at:

- SDCS skal være videns- og kompetencecenter i Region Sjælland inden for den sammenhængende indsats for personer med diabetes i relation til forebyggelse, behandling, rehabilitering og pleje
- arbejdet tager afsæt i udfordringer identificeret af personer med diabetes og personale i både kommuner, almen praksis og sygehus
- SDCS initierer og driver forskning i relation til en sammenhængende indsats for personer med diabetes
- SDCS skal være en drivende faktor i at initiere implementering af "best practice" i Region Sjælland
- arbejdet tager afsæt i de eksisterende samarbejdsstrukturer og ansvarsfordeling mellem kommune, almen praksis og sygehus, og der inddrages personer med diabetes og deres pårørende i arbejdet.

På baggrund af strategien er følgende aktiviteter blevet igangsat i 2019:

- Etablering af specialistrådgivning til almen praksis. Ordningen er etableret juli 2019 og evalueres primo 2020.
- I samarbejde med Kap-S (Kvalitet i Almen Praksis – Sjælland) udvikles klyngepakker til almen praksis omkring bl.a. diabetiske fødsår.
- Lev Godt-pilotprojekt igangsat.
- Temadage afholdt for samarbejdspartnere med formålet at formidle viden, udveksle erfaringer og afdække udviklingsbehov.
- E-hospital Kalundborg.
- Udbudt pulje til projekter i primærsektor under overskriften "Sårbare etniske minoriteter og diabetes".

FOKUS

Nye lægekonsulenter skal være med til at bygge bro

Charlotte Voglhofer og Gitte Krogh Madsen er Steno Diabetes Center Sjællands nye lægekonsulenter. De er begge læger i almen praksis og skal fremover være med til at styrke samarbejdet på tværs af sektorer.

– Nogle gange kan man godt få fornemmelsen af, at vi sidder som små øer i hver vores sektor, hvor vi kæmper med, at patienterne nemt kan falde mellem to stole. Jeg tror meget på, at vi kan mere sammen på tværs af sektorerne – derfor glæder jeg mig til at være lægekonsulent her hos SDCS, fortæller Gitte Krogh Madsen.

De to lægekonsulenter er ansat sådan, at de løbende skal være med til at rådgive, koordinere og sørge for at dele viden på tværs af sygehusene, almen praksis og kommunerne.

– Vi kender almen praksis indefra og kender arbejdsvilkårene og de udfordringer, man oftest slås med i den sektor. Derfor bliver vores opgave at bygge bro, sådan at SDCS' initiativer bliver tilpasset virkeligheden i almen praksis. Men det bliver også vores opgave at formidle spørgsmål, undren og ideer til nye projekter videre til SDCS fra almen praksis, forklarer Charlotte Voglhofer.

Lev Godt pilotprojekt

Tværasektorielt projekt med fokus på brug af digital vejledning og eHealth i behandling og støtte til livsstilsændringer for personer med diabetes. Projektet sætter fokus på involvering og samarbejde med civilsamfundet samt sektorovergange. Det er et samarbejde med Næstved kommune, Greve kommune, Næstved Lægecenter, Komiteen for Sundhedsoplysning, Liva Health Care, DGI, Forskningsenhed for almen praksis, SDU og Absalon. Der søges eksternt finansiering ultimo 2019 til videreførelse af projektet.

E-hospital Kalundborg

Et delprojekt under E-hospital – Modernisering og etablering af læge- og sundhedshuse forankret i Region Sjælland. I projektet arbejdes bl.a. med virtuelle besøg i diabetesambulatoriet for hjemmeboende borgere, der er tilknyttet den kommunale sygepleje i Kalundborg Kommune.

Projektpulje "Etniske minoriteter og diabetes"

SDCS afsatte i 2019 en pulje til at kommuner, almen praksis, sygehuse og frivillige foreninger i Region Sjælland kunne søge midler til at igangsætte projekter inden for forebyggelse og behandling af type 2-diabetes blandt etniske minoriteter. Der er i alt finansieret fem projekter rundt om i regionen.

Charlotte Voglhofer og Gitte Krogh Madsen

Et vigtigt fokuspunkt i 2019 har været at skabe opmærksomhed omkring SDCS og etablere samarbejdsrelationer blandt aktører i primærsektor. Der er løbende holdt oplæg i de regionale samarbejdsorganer og i kommunernes og almen praksis' egne samarbejdsfora m.fl.

Rådgivende Udvalg

For at understøtte SDCS' arbejde med den sammenhængende indsats er der etableret et rådgivende udvalg for tværsektorielt samarbejde. Rådets primære opgave er at rådgive SDCS i forhold til udvikling og prioritering af tværsektorielle initiativer, læringsaktiviteter mv. samt vejlede og rådgive i forhold til nye forsknings- og indsatsområder. Udvalget skal bidrage til at sikre koordinering og samspil mellem SDCS og den eksisterende organisation under Sundhedsaftalen og Praksisplanaftalen. Rådet er sammensat af repræsentanter fra SDCS, kommunerne i regionen, almen praksis, regionen og Diabetesforeningen. Rådet har i 2019 haft fokus på afdækning af behov for kompetenceløft i primærsektor.

Kompetenceudvikling og uddannelse

Steno Diabetes Center Sjælland arbejder i to spor på uddannelsesområdet. Kompetenceudvikling af sundhedsprofessionelle og uddannelse af patienter og pårørende, der tilsammen skaber de optimale rammer for målet om en styrket diabetesindsats.

Der er i 2019 sat både uddannelsesinitiativer og -aktiviteter i gang, ligesom der i størstedelen af de øvrige initiativer, der i løbet af 2019 er blevet godkendt af bestyrelsen, indgår kompetenceudvikling og/eller patientuddannelse som en del af initiativet.

Endvidere arbejdes med at:

- kompetenceudvikling og patientuddannelse skal udspringe af et identificeret behov
- kompetenceudvikling og patientuddannelse skal omfatte blended learning, og den konkrete metode vælges på baggrund af tydelige læringsmål
- SDCS involverer de respektive målgrupper i udviklingen af aktiviteter
- kompetenceudvikling og patientuddannelse skal være let tilgængeligt.

Temaaften i samarbejde med fodterapeuter i efteråret 2019 med formålet at videndele og netværke

Konferencepulje

Der er oprettet en konferencepulje, som støtte til kontinuert opdatering for specialister fra alle fagligheder. Således var SDCS repræsenteret ved både diabetessygeplejerskernes europæiske årsmøde, FEND, mens lægerne deltog i EASD, European Association for the Study of Diabetes. Teams under børnediabetes har været til ISPAD i Boston.

Aktiviteter igangsat eller gennemført i 2019

- Temaaften for statsautoriserede fodterapeuter om diabetes og fodkomplikationer (54 deltagere).
- Temadag om diabetes og borgere med anden etnisk baggrund målrettet sundhedskonsulenter, sygeplejersker, terapeuter m.fl. (80 deltagere).
- Udvikling af uddannelsesforløb omkring diabetiske fodsår til personalet i akutmodtagelserne.
- Udvikling af uddannelsesforløb omkring diabetiske fodsår til sundhedsfaglige i primærsektor.

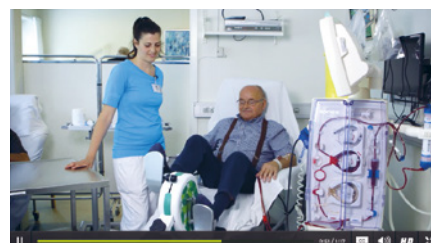
Samarbejde nationalt omkring kompetenceudvikling og patientuddannelse

I februar 2019 afholdtes første af fire møder i Netværk for Uddannelse og Kompetenceudvikling, og henover året har gruppen konsolideret sig med formålet at

- sikre videndeling og samarbejde mellem Steno Diabetes Centre i forhold til kompetenceudvikling, blandt andet med henblik på koordinering af indsatser
- give input til og kvalificere dagsordenspunkter vedrørende uddannelse til brug ved møder i direktørkredsen.
- udvikling af fælles landsdækkende uddannelser
- inspirere hinanden til afholdelse af uddannelsesaktiviteter bl.a. ved at deltage i hinandens aktiviteter.

Helbredsprofilen som nationalt samarbejdsprojekt

I 2019 har SDCS inviteret de fire andre Steno-centre til at samarbejde om udvikling og produktion af diabetesfilm til webportalen www.helbredsprofilen.dk, der er forankret i Region Sjælland. Dette nationale samarbejde medfører, at flere personer med diabetes kan afspejle sig i de film, der bliver produceret, da både patienter, pårørende og sundhedsprofessionelle fra hele landet nu kan optræde i filmene.

Små træningsvideoer skal få dialysepatienter op på sengencyklen

Når man er i hæmodialyse er ventetiden lang. Klinisk sygeplejerspecialist Hanne Bondehøj og klinisk diætist Sofie Wendelboe på Nykøbing F. Sygehus har i regi af Steno Diabetes Center Sjælland i 2019 fået lavet 12 små træningsvideoer i samarbejde med Helbredsprofilen.dk, som skal inspirere til at få bevæget sig mere, mens man er i dialyse.

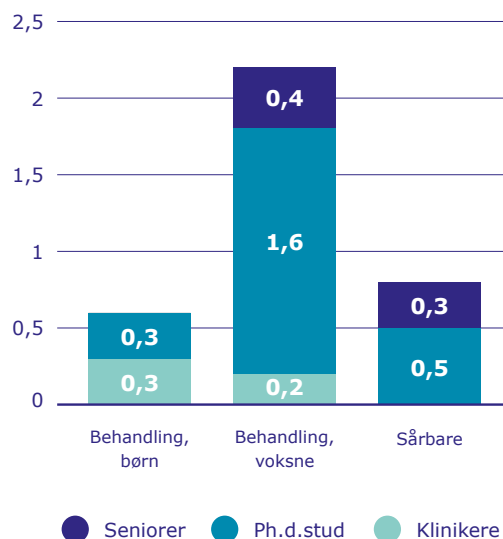
De 12 film foregår på Nykøbing F. Sygehus og Sjællands Universitetshospital og støtter arbejdet i et satspuljeprojekt under Sundhedsstyrelsen.

Helbredsprofilen.dk skal henover de næste år producere flere film til diabetespatienter og -pårørende sammen med de andre Steno-centre.

Fordeling af forskningsmidler 2019 (mio. kr.)

Patientcentreret forskning der er kliniknær

I SDCS er det ambitionen, at forskningen skal være patientcentreret og kliniknær for således at bidrage til den løbende udvikling af fagligheden, den kliniske kvalitet og den organisatoriske effektivitet i alle sektorer. Derfor fokuseres der på, at forskningen skal udspringe af kliniske eller organisatoriske problemstillinger fra hverdagen, ligesom der arbejdes for at opbygge en organisation, der sikrer hurtig implementering af forskningsresultater i klinikkerne.

Opbygning af forskningsområdet

SDCS skal udvikle, tiltrække og fastholde forskningstalenter inden for både klinisk forskning samt andre forskningstraditioner, herunder sundhedstjenesteforskning. Derfor vil SDCS skabe klare karriereveje for kliniske forskere – både yngre forskere og seniorforskere – med forskellig professionsmæssig baggrund.

For at skabe høj kvalitet i opbygning af forskningsområdet, på tværs af geografi og professioner, har SDCS i andet halvår af 2019 etableret et bredt fagligt sammensat forskningsråd med deltagelse af forskere, ledere, klinikere og patienter. I SDCS' forskningsråd lægges der stor vægt på, at patienterne sammen med de forsknings- og fagprofessionelle, herunder læger, sygeplejersker og fysioterapeuter, får

en stemme. Tilsvarende er almen praksis repræsenteret, og kommunerne ønskes repræsenteret i forskningsrådet. Med dette brede engagement sikres, at forskningen i SDCS afspejler behovene for ny viden i det samlede sundhedsvæsen.

Igangsatte forskningsprojekter

I 2019 har SDCS støttet forskning inden for områderne: behandling til voksne, behandling til børn og forskningsprojekter målrettet sårbare. Alle forskningsprojekterne er forankret i eksisterende forskningsmiljøer og driftes af seniorere forskere, klinisk personale eller ph.d.-studerende.

Forskningsprojekter relateret til voksne dækker emner inden for diabetiske fodsår, neuropati, hjertesygdom, telemedicin og hjemme-blodglukosemåling, fysisk aktivitet, polyfarmaci og støtte til bedre forløb i almen praksis.

Forskningsprojekter relateret til børn dækker emner inden for hjemmebesøg, coachingforløb til sårbare familier, lærings- og kvalitetsteams og overvægt.

I relation til sårbarhedsområdet beskæftiger projekterne sig med psykisk sygdom, spiseforstyrrelser og social ulighed.

To ph.d.-studier sætter fokus på diabetiske fodsår

Læge **Sahar Moeini** og fysioterapeut **Thomas Vedste Aagaard** laver hver sit ph.d.-projekt om diabetes og fodsår – begge delvist støttet af Steno Diabetes Center Sjælland. De ønsker at sætte mere fokus på de invaliderende konsekvenser, det kan have at gå med et diabetisk fodsår i længere tid.

Fakta om diabetiske fodsår

Fodsår er en alvorlig komplikation til diabetes.

15-20% af alle personer med diabetes får fodsår.

Sårhelingen er langsom: Bare 30% er helet efter 20 uger – og 35% er ikke helet i løbet af et år.

Mange diabetiske fodsår ender i en enten større eller mindre amputation.

FOKUS

Sahar undersøger om sår i såret kan fremme helingen

Sahar Moeini

Læge, ph.d.studerende

Læge og ph.d.-studerende Sahar Moeini fra Ortopædkirurgisk Afdeling på Sjællands Universitetshospital undersøger om det fremmer helingen af diabetiske fodsår at tilføje en række bittesmå nye sår i kanten af det eksisterende. Håbet er at finde en simpel behandlingsmetode til et komplekst problem.

”Mit projekt tager afsæt i et andet forskningsprojekt fra Herlev Universitetshospital, hvor man tog biopsier fra diabetiske fodsår for at undersøge vævet. Her gjorde man nemlig en uventet opdagelse: Sårene, man tog biopsier fra, lod til at hele hurtigere og bedre end andre diabetiske fodsår. Det er lige præcis det, jeg vil undersøge i et klinisk randomiseret forsøg: Jeg håber på, at vi kan finde en simpel metode til at fremme sårhelingen, så man kan forebygge eller udskyde amputationer”, forklarer Sahar.

Små sår i sårkanten

Sahar har netop færdiggjort et pilotstudie, der viste lovende effekt af metoden. Næste skridt i ph.d.-projektet er et større randomiseret klinisk forsøg.

Teorien er, at der opstår en akut inflammatorisk reaktion på biopsistederne, og at dette fremmer sårhelingen i de kroniske sår. I Sahars projekt undersøger hun dog ikke selve virkningsmekanismen – hun fokuserer i stedet for udelukkende på, om man kan påvise en helende effekt på det kroniske diabetiske fodsår ved at lave nye små sår i det ved biopsitagning.

Sårheling og livskvalitet

”I forsøget vil jeg først og fremmest holde øje med, hvor mange sår, som heler i løbet af 140 dage. Ved almindelig sårbehandling ved vi, at 30 procent af sårene heler i denne periode, og håbet i dette projekt er, at bringe dette tal op til 60 procent for den gruppe, der får foretaget biopsier”, forklarer Sahar.

Ud over at måle på antal helede sår, vil hun også måle på, hvor meget mindre sårarealet bliver i de to patientgrupper i projektet og måle på patienternes livskvalitet før og efter deltagelse i projektet ved hjælp af et spørgeskema. Efter planen begynder Sahar Moeini at inkludere patienter i projektet til august næste år, og hun forventer at afslutte projektet i efteråret 2022.

FOKUS

Thomas undersøger barrierer for motion hos patienter med diabetiske fodsår

Thomas Vedste Aagaard
Fysioterapeut, ph.d.studerende

Der findes stort set ingen viden om træning til patienter med diabetiske fodsår. Faktisk er det i dag sådan, at mange af disse patienter rådes til at holde sig i ro, mens såret heler – også selvom at det kan tage måneder eller år.

”I de officielle retningslinjer for behandling af diabetiske fodsår hedder det, at såret skal aflastes. Der står sådan set ikke noget om, at man skal forholde sig i ro, men for mange patienter bliver det tolket præcis sådan. Det er ikke nødvendigvis særlig godt: Det er muligt, at såret heler, men ofte varer denne helingsproces flere måneder, og i dén periode forværres patienternes kropslige tilstand dramatisk, hvis de ikke bevæger sig”, indleder fysioterapeut og ph.d.-studerende Thomas Vedste Aagaard fra Holbæk Sygehus og Sjælland Universitetshospital.

Et tredelt studie

Thomas vil derfor undersøge, om der kan udvikles et træningstilbud, som er målrettet patienter med diabetiske fodsår. Det sker i et tredelt ph.d.-projekt, som består af en systematisk gennemgang af den videnskabelige litteratur på området, et studie, hvor han følger en gruppe patienter for at undersøge, hvilke barrierer der måtte være mod, at de begynder træning, og endelig udviklingen samt afprøvningen af et egentligt træningsprogram så denne patientgruppe kan opnå træningens gavnlige effekt uden at fodsåret belastes.

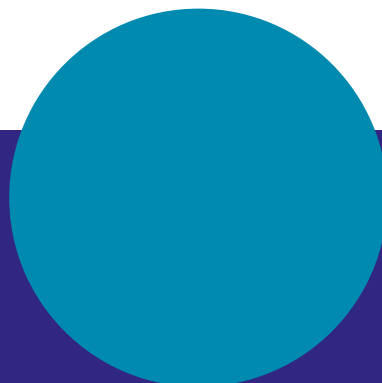
Let tilgængelig træning som skåner såret

”Et diabetisk fodsår sidder oftest under foden, og det er vigtigt at udvikle træningsmetoder, som ikke medfører, at såret bliver større eller inficeret. På samme måde er det vigtigt, at træningen skal være let tilgængelig for patienterne – ellers øges risikoen for, at de falder fra”, siger han og understreger, at udviklingen af selve træningsprogrammet stadig ligger et stykke ude i fremtiden:

Næste skridt i projektet er at udvælge en patientgruppe, som han følger over tid for at se, hvordan man kan tilpasse en træningsindsats efter deres behov. Denne del af projektet tager han fat på til januar, hvor han forventer at have indsendt en videnskabelig artikel omkring den eksisterende litteratur på området.

Fodsår er en alvorlig komplikation til diabetes, og 15-20 % af alle personer med diabetes får fodsår.

Forsknings-samarbejder

De tværgående samarbejder er med til at skabe udvikling og stærke forskningsmiljøer. Således er der etableret samarbejder med andre Steno Diabetes Centre, andre regioner, universiteter, professions-skole, private virksomheder m.fl. Herunder følger nogle eksempler:

Samarbejdspartner

Forskningsområde/-projekt

Lolland-Falster Undersøgelsen (LOFUS)

Fysisk aktivitet, autonom neuropati, søvn og psykisk sygdom.

**Guldborgsund Kommune
Nykøbing F. Sygehus
Steno Diabetes Center Copenhagen**

Fokus på at inddrage hele familien i forebyggelse og behandling af overvægt hos børn.

Professionshøjskolen Absalon

Registerbaseret projekt om polyfarmaci med særligt fokus på antipsykotika, diabetesrelateret medicin og genetisk bestemt metabolisme og effekt.

**Steno Diabetes Center Nordjylland
Aalborg Universitet
Danmarks Tekniske Universitet
University of Birmingham
Glooko
Novo Nordisk A/S**

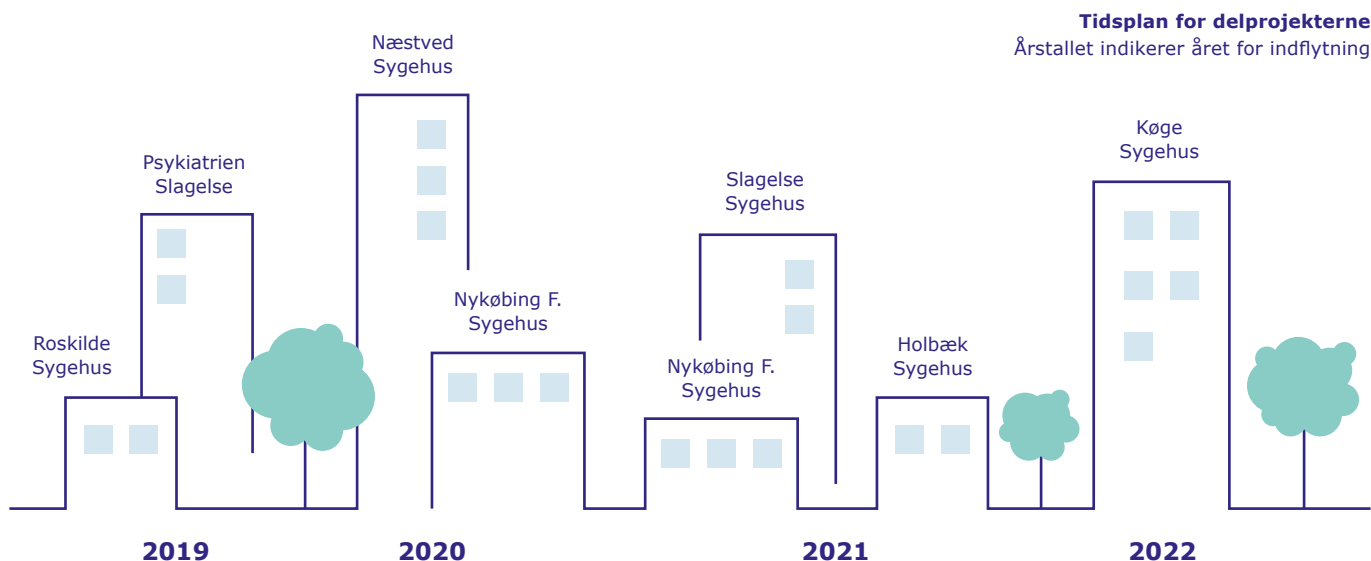
Bevilling fra Innovationsfonden til at udvikle en bedre behandling til type 2-diabetes gennem en personaliseret cloud-baseret løsning (ADAPT-T2D).

**Københavns Universitet,
Institut for Psykologi**

Afdækning af viden inden for spiseforstyrrelser og diabetes blandt børn og unge.

**Steno Diabetes Center Odense,
Almen praksis**

Randomiseret klinisk forsøg om Individuel Diabetes-behandling i Almen praksis (IDA) med baggrund i data fra DD2. DD2 er en national biobank, hvor der indsamles viden og blod- og urinprøver fra patienter med type 2-diabetes.

Fysiske rammer

Steno Diabetes Center Sjælland er som tidligere beskrevet bygget op om en decentral struktur. Dette medfører også, at de fysiske rammer for SDCS ligger på flere matrikler. SDCS ombygger, nyindretter eller bygger til på syv matrikler i Region Sjælland.

Byggeprojekterne startede ud med en fælles inspirationsdag i november 2018, hvor alle de valgte rådgivere samt sygehusenes egne projektorganisationer var inviteret. Her blev visionerne for udtrykket i SDCS-byggerierne præsenteret, og der blev arbejdet med de udfordringer og muligheder, hver enkelt byggeri og eksisterende fysiske rammer gav. Dette arbejde blev blandt andet gjort via en "skydeskive" og forskellige arkitektoniske begreber.

For de fysiske rammer i Steno Diabetes Center Sjælland er der opsat fem overordnede visioner omkring:

- Bygningens rum, funktion og intimitet
- Mødet mellem patienten og udvikling
- Mødet mellem uderum og bygning
- Materialitet og farvesammensætning
- Lyssætning for dagslys- og kunstlys.

Alle SDCS-byggerier administreres og ledes lokalt på hvert sygehus i samråd med de valgte rådgivere. For at koordinere på tværs af byggerierne og skabe en erfaringsudveksling er der oprettet en tværgående projektgruppe med deltagelse fra SDCS, regionens Koncern Byg og en ekstern konsulent.

Den tværgående projektgruppe sekretariatsbetjener samtidig Programstyregruppen, der består af Centerdirektør Lise Tarnow (formand) – Steno Diabetes Center Sjælland, Byggeschef Kurt Reitz – Region Sjælland og Head of Operations Ulrik Meyer – Novo Nordisk Fonden. Programstyregruppen har løbende afholdt møder henover 2019, hvor programoplæg og projektforslag for de forskellige delprojekter er blevet drøftet, evalueret og godkendt. Der er i 2019 blevet godkendt følgende delafleveringer:

- Programoplæg for Holbæk Sygehus – voksenambulatorium og regional enhed
- Programoplæg og projektforslag for Nykøbing F. Sygehus – Forskningshus, børneambulatorium og voksenambulatorium
- Programoplæg og projektforslag for Slagelse Sygehus – voksenambulatorium
- Programoplæg og projektforslag for Næstved Sygehus – voksenambulatorium

Børneambulatoriet på Roskilde Sygehus samt Fusionsklinikken i Psykiatrisygehuset i Slagelse har gennemført mindre ombygninger for at optimere deres fysiske rammer til de kommende SDCS-aktiviteter. Ombygningerne er afsluttet i 2019 og er dermed de første delprojekter, der er færdiggjort.

Delprojektet på Køge Sygehus består af en tilbygning til et eksisterende videns- og forskningshus, der skal huse faciliteter til forskning i diabetes og somatisk komorbiditet. Dette videns- og forskningshus vil blive en del af det kommende kvalitetsfundsbyggeri, der er ved at blive bygget i Køge. Endvidere blev det i 2019 besluttet, at det SDCS-finansierede videns- og forskningshus skal tænkes sammen med de fysiske rammer til lægeuddannelsen, der er startet op i Køge.

FOKUS

Pølsehorn og fælles-spisning skal gøre diabetesbesøg for børn sjove og lærerige

I Børneambulatoriet på Roskilde Sygehus har man besluttet at gøre noget radikalt anderledes. Fra det nye år starter såkaldte gruppekonsultationer op for børn mellem 8-12 år, der har type 1-diabetes. Fremover mødes de flere børn sammen i stedet for individuelle besøg i ambulatoriet.

Diabetesteamet i børneambulatoriet tror på, at børnene får meget mere med sig hjem, når det er sjovt at komme her.

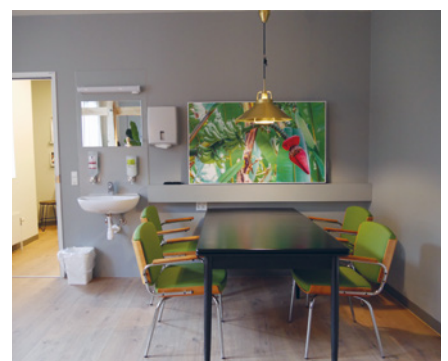
– Der er bare mulighed for at have en mere ærlig og nede-på-jorden-dialog, når man samtidig står og ruller pølsehornsdej ud. Det bliver nogle meget bedre snakke, forklarer diabetessygeplejerske Nina Hougaard.

Børnene skal i de nye grupper lave mad sammen og lære at tælle kulhydrater i det nye køkken, indrettet til formålet. Især det med at tælle kulhydrater er vigtigt for at lære børnene selv at kunne holde et stabilt blodsukker. Derimellem bliver der også mulighed for, at børnene kan spille spil, snakke sammen og lære hinanden at kende

Plads til forældrenes bekymringer

Gruppekonsultationerne er ikke kun tænkt som børnenes fristed. Forældre og børn bliver hver gang fordelt i to grupper. Her har forældrene mulighed for at snakke med en diabetessygeplejerske, diabeteslæge og andre forældre om de bekymringer og udfordringer, som kan være svære at dele i samme rum som sine børn.

De nye gruppekonsultationer kommer til at vare to timer hver tredje måned. På de to timer skal børnene også have målt deres langtids-blodsukkertal, og hvad der ellers hører til et almindeligt diabetesbesøg. Den sidste halve time mødes børn og forældre, spiser sammen og børnene kan fortælle, hvad de har lavet og lært.

Nogle af kræfterne bag det nye initiativ på Roskilde sygehus

Diabetessygeplejerske Nina Hougaard, diabetessygeplejerske Berit Reimers og klinisk diætist Birgitte Schnack Nielsen

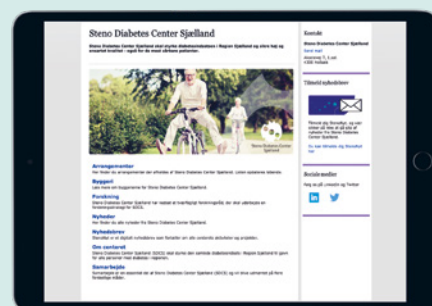
Kommunikation

Fokus har i 2019 været at etablere SDCS' kommunikationskanaler, skabe visuel sammenhæng mellem al kommunikationen og ikke mindst fortælle omverdenen om centerets eksistens og aktiviteter. Nedenfor ses en række af kommunikationskanalerne, der er udviklet og brugt i 2019.

Visuelt design og fotos

SDCS' decentrale model har skabt et stort behov for, at centeret kan genkendes på tværs af afdelinger og sygehuse i hele regionen og ikke mindst skabe en følelse af tilhørsforhold, uagtet hvor man arbejder i Region Sjælland. SDCS har fået skabt en visuel designlinje, der går igen på hjemmesiden, i centerets nyhedsbrev og i de forskellige dokumenter og præsentationer, som organisationen er afsender på. Derudover er der taget en række professionelle fotos fra sygehus og diabetespatienters hverdag. Fotografierne skal understøtte SDCS' brand- og design.

Kernefortælling og kommunikationsstrategi

Arbejdet med at skabe en kernefortælling og kommunikationsstrategi er påbegyndt i 2019. Kernefortællingen og kommunikationsstrategien skal være pejlemærker, når centeret kommunikerer. De to elementer skal bidrage til, at kommunikationen fra SDCS bliver velovervejet, ensartet og i tråd med resten af kommunikationen fra centeret.

Hjemmeside

Der er etableret en hjemmeside med webadressen www.stenosjaelland.dk. På hjemmesiden kan man blandt andet læse mere om centerets aktiviteter, hvordan centeret er organiseret samt centerets fokusområder og mærkesager. Der er i 2019 efter aftale med Region Sjælland igangsat en proces for at flytte hjemmesiden til et websted, hvor det er muligt at udfolde SDCS' brand uden at være begrænset af teknik.

Pressearbejde

SDCS har i 2019 ønsket at lade både den regionale og nationale sundhedsscene samt patienter, pårørende og øvrigt samfund vide, at centeret officielt er i gang. Det er sket gennem samarbejde med forskellige medier om dækning af blandt andet indvielse af centeret, centerets kommende initiativer og projekter og navnenyt. Der er derudover indsendt faglige artikler til relevante medier om vores særlige fokusområde, sårbarhed og diabetes.

Presseindsatsen i 2019 har primært været rettet mod fagmedier, regionale og lokale nyhedsmedier og samarbejdspartnere (fx Diabetesforeningen).

Nyhedsbrev

I slutningen af 2019 blev der oprettet et nyhedsbrev for SDCS. Der har været stor efterspørgsel på mere viden om centeret: hvilken plads har SDCS i forhold til de nuværende endokrinologiske afdelinger, og hvilke aktiviteter har centeret gang i? Nyhedsbrevets formål er at give svar på nogle af de mange spørgsmål, der løbende dukker op fra medarbejderne rundt omkring i Region Sjælland. Ambitionen er at skabe mere synlighed, gennemsigtighed og lægge op til dialog og feedback fra læserne.

Nyhedsbrevet er digitalt og udsendes via e-mail. Nyhedsbrevet er målrettet ansatte i Region Sjælland, der gerne vil vide mere om SDCS, men det kan tilmeldes af alle.

Materiale til kampagner og events

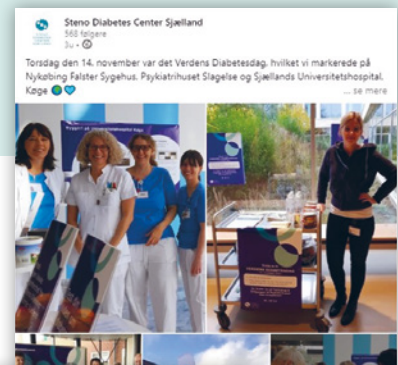
Der er løbende blevet udviklet materialer som fx foldere, bannere, beach-flag og plakater med SDCS' logo og information om centeret. Materialet bliver brugt i alle de sammenhænge, hvor SDCS er ude og møde patienter, pårørende, borgere og samarbejdspartnere ved fx temaaftener, sundhedsdage, folkemøde osv. Disse ting fungerer som små fysiske manifestationer af centeret udadtil.

Sociale medier

I løbet af 2019 er SDCS kommet på LinkedIn og Twitter. De to kanaler bruges som supplement til den øvrige mediedækning af centeret. På LinkedIn og Twitter fortælles der om nyt fra centerets initiativer, der er små portrætter af nogle af SDCS' medarbejdere og samarbejdspartnere, reportage ved arrangementer og jobopslag fra centeret. Der er arbejdet strategisk med brugen af begge kanaler og afholdt et introduktionskursus til LinkedIn og Twitter for centerchefer og den regionale enhed i SDCS.

På LinkedIn er hastigheden, hvormed nye følgere kommer til, firedoblet fra juni og frem. Derudover kan man se, at eksponeringerne af opslagene på LinkedIn er støt stigende.

Hvor bevæger vi os hen?

Steno Diabetes Center Sjælland har haft fart på i 2019. Vi har fået lagt det organisatoriske fundament for SDCS, vi har etableret nye samarbejder internt og eksternt, og vi har udarbejdet strategier for de forskellige kerneaktiviteter og initiativer.

Brugerinddragelse har været et afgørende pejlemærke i alle vores aktiviteter i år, som ved årets udgang er en naturlig del af den måde, vi arbejder på i SDCS. Tilsvarende har vi haft et særligt fokus på de sårbare patienters behov og arbejder på at indbygge denne vinkel i alle SDCS-indsatser.

Første initiativer klar til den virkelige verden

De første initiativer er klar til at blive sat i søen til gavn for patienter og diabetesbehandlere både på og uden for sygehusene. Således bliver 2020 året, hvor SDCS åbner dørene til en helt ny diabetesklinik forankret i Psykiatrisygehuset i Slagelse. Diabetesbussen kommer på hjul og ud at køre i den sydlige del af regionen. Nye netværk af behandlere – på tværs af geografi, faggrænser og sektorer – vil desuden bidrage til bedre behandlingstilbud til både børn og voksne med diabetes, og nye måder at arbejde sammen på vil blive afprøvet.

Det bliver en spændende tid, hvor vores plan med at starte småt, lære af vores erfaringer og derefter skalere op og udbrede til andre dele af Region Sjælland skal udfoldes. Der vil selvfølgelig være bump på vejen, men med den store interesse og entusiasme, som SDCS møder allevegne, vi kommer frem, ser jeg vældigt optimistisk på vores mulighed for at lykkes – sammen!

Vi har forberedt os grundigt, og nu er vi klar og glæder os alle meget til at komme i gang med det praktiske og patientnære arbejde med at få vores gode ideer til at leve ude i den virkelige verden – til glæde for patienterne og alle os, der arbejder på at gøre livet med diabetes nemmere og bedre.

Lise Tarnow

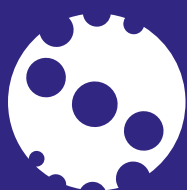
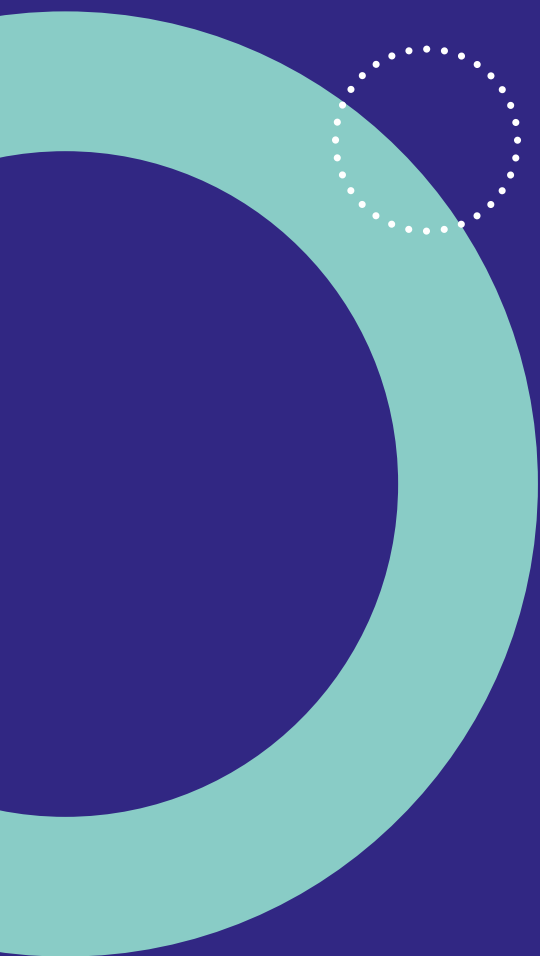
Centerdirektør
Steno Diabetes Center Sjælland

© Steno Diabetes Center Sjælland, 2019.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Design: BGRAPHIC
Foto: Carsten Andersen m.fl.
Tryk: OnPrint

Steno Diabetes Center Sjælland
Akacievej 7, 1. sal
4300 Holbæk
Tlf.: 59 48 38 90
steno@regionsjaelland.dk

www.stenosjaelland.dk

STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND